

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Commirii E Societate Jesu Carminum Libri Tres

Commire, Jean

Lutetiæ Parisiorum, 1678

Musici Metamorphosis In Lusciniam. Ad V. C. Joannem Hamelium
Canonicum Et Archidiaconum Rothomagensem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14818

Hæc vultus , primaque oculos in morte natantes ,
 Oraque , adhuc tacitâ Venerem damnantia voce
 Illicitam , digitis tractare immitibus audet :
 Dira & pungit acu , vetitos ne turbet amores ;
 Terrificamque jubet servare silentia linguam.
 Atque hic singultu verba interclusa relinquens
 Thesbites , fugit Elyfias non lætus ad umbras.

MUSICI METAMORPHOSIS IN LUSCINIAM.

A D V. C.

JOANNEM HAMELIUM

CANONICUM ET ARCHIDIACONUM ROTHOMAGENSEM.

HARMONIÆ claro Phœbi de femine proles
 Unica Luscinus quondam fuit ; omnia patri
 Persimilis , roseos vultus , & eburnea colla ,
 Et flavos crines : vocem de matre ferebat.
 Seu pharetram , atque humerisabilem suspenderat
 arcum ;
 Phœbum arcu , & sumpta jurasses stare pharetra :
 Seu nervo impulerat volucres stridente sagittas ;
 Continuo jussæ feriebant signa sagittæ.
 Non tamen hæc tantum , quanquam hæc quoque jure
 placebant ;
 Quantum vox puero placuit sua. Prima voluptas ,
 Primus amor vocis : nec erat felicior alter
 Et canere , & blando moderari pollice chordas.
 Harmonie scires illum didicisse magistrâ.
 Quin adeo , ut perhibent , materna lapsus ab alvo ;

R.

Impulit in numerum teneris vagitibus auræ.
Cumque olim mœsto suspiria corde trahebat ;
In numerum gemitus , suspiriaque ægra cadebant ;
O quoties cunas circumstetit agmen Amorum
Infantis placidam gaudens turbare quietem ,
Et dulces iras & jurgia grata mereri !
O quoties Nymphæ violas & cana tulere
Lilia , textilibusque onerarunt poma canistris ;
Blandum avidæ risum , lenesque movere cachinnos !
Hinc ubi florentes adolescere cœpit in annos ,
Et voci vires , & naturæ addidit artem :
Tum Phœbo invidiam fecit ; potuitque videri
Judicibus Musis Phœbum superare canendo.
Vos , ô aërii montes , vos conscia testor
Flumina , & umbroso nutantes vertice sylvæ ;
Carminibus nam sæpe suis parere coegit
Luscinius , jussitque alio migrare volentes :
An lyra Threïcii fuit imperiosior Orphæi ?
Illo Najaðes , illo psallente Napææ
Continuere vagos ripis sine murmure fluctus ;
Et multæ optarent juveni placuisse : sed Echo
Hunc sibi præ cunctis merito deposcit honorem,
Echo Hamadryadum pulcherrima. Viderat illum ;
Et pariter vultu , pariter dulcedine vocis
Arserat : ingenuum nec dissimulabat amorem.
Ergo pedem quocumque tulit , cantantis ab ore
Pendet amans virgo. Sive is vagus errat amœnas
Per valles ; gelido seu frigora captat in antro ,
Æstivosque fugit soles ; seu margine fontis
Gramineo recubans nervos impellit & undas :
Echo hæret lateri ; sequiturque audita fideli
Plectra sono , paribusque modis æquare laborat.

Audiit has Faunus vicini e culmine montis
Delicias, magnoque furens excanduit æstu.
Nam sibi præ Nymphis Echo sylvestribus unam
Sperabat thalamo Faunus fociare jugali:
Et sæpe huic calamis surdas ludebat ad aures,
Sæpe incomposito referebat carmine curas.
Addiderat precibusque minas, & fletibus iram:
Virgineum si fors posset mollire precando,
Vel superare metu pectus. Sed nescia flecti
Nympha procum ridet: gemitusque precesque superbo
Fastidit vultu, furias nec curat inanes.
Mollem quippe animum formosior ignis adurit,
Nec jam alias victo potis est admittere flammam
Pectore. Luscinus placet unus, & unus amatur.
Ah! quid agis virgo? Deus est quem despicias, asper
Est Deus, & frænos docilis laxare furori.
Sed surdus nil audit amor: securaque pœnæ
Mortali præferre Deum non sustinet Echo.
Ipse autem impatiens iræ, impatiensque repulsæ:
Ergo nescio quis Fauno præponitur, inquit,
Speratosque intercipiet fidicen hymenæos?
Sentiet ille tamen quem tu sibi, perfida, præfers;
Sentiet, & dura fastidia morte piabit,
Contemptusque tuos. Nostri solatia certe
Ista doloris erunt, quod non poteris amato.
Sunt Dryades sylvis aliæ, sunt Naiades undis,
Nec forma indecores. Unam cur millibus amens
Antefero? non est Echo me iudice tanti.
Talia flammato secum sub pectore volvens
Ingreditur lucum Capripes: ubi fontis ad oram
Gramine sub viridi par lene sedebat amantum,
Demulcens curas cantu, mollesque vicissim

Ad sua suspirare docens suspiria chordas.
 Quos simul ac longe ferus aspicit, avia pulsans
 Horrendo fremitu juga, convallesque supinas:
 Et video, exclamat, vestrum mea probra furorem,
 Et punire licet. Subitus nil tale timentes
 Oppressit pavor, & vocem cum lumine ademit.
 Ut vero rediere animi, & vox reddita Nymphæ est;
 Tela Dei & furias contra miserabile pectus
 Objiciens, totoque tegens sub corpore amantem;
 Si qua, inquit, restat pietas, si gratia nostri
 Ulla super, ferro juvenem violare nefando
 Immeritum ne tende, vel hanc prius exue vita,
 Et mea Luscinii per viscera transige pectus.
 Una duos virtus concordæ foedere junxit:
 Eripiet mors una duos, jungetque sepulcro.
 Interea juvenis furtivo faucibus ictu
 Labitur, infelix sequitur quem virgo cadentem.
 Qualis pampineis circumdata frondibus ulmus,
 Cui multam agricolæ duri impegere bipennem,
 Fessa ruit, traxitque maritam pondere vitem.
 Haud aliter miseros casus tulit unus amantes:
 Sic ambo in media sibi morte suprema dederunt
 Oscula; sic animas ambo simul exhalarunt,
 At caræ exitium proles miseratus Apollo
 Esse dedit volucrem, maculisque rubentibus alas
 Aspersit memores effusi cæde cruoris,
 Ille tamen priscum mutato corpore nomen
 Servat adhuc, moresque suos. Par gloria cantus,
 Par amor est. Illum sua nunc quoque diligit Echo,
 Non jam Nympha Echo, & Fauni invidiosa volup-
 tas;
 Sed sine mole sonus, sine pondere vocis imago.

Luscinium sequitur sylvis, & reddere gaudet
Nunc etiam teneros parili modulamine questus.

RIVI RIVALES.

AD V. ILL.

GUILLELMUM LAMONIUM
PARISIENSIS SENATUS PRINCIPEM.

SI quis adhuc te ruris amor tenet, urbe relicta
Huc ades, ô Guillelme: fori dum jurgia cessant,
Et Themis ipsa etiam positâ capit otia librâ.
Non tamen hic lites deerunt tibi: sunt quoque sylvis
Quas & ames rixas componere. Fontis ad oram
Dum sedeo, raucæque silent per prata cicadæ,
Rivales nuper vidi concurrere rivos.

Si vacat, agrestem nec dedignabere Musam,
Dum tacet omnis ager, nemoris dum gratior umbra est;
Rivorum tibi sollicitos referemus amores:
Rivales causam dicent te iudice rivi.

Formosi fontis custos formosior ipsa
Callirhoe geminos mediis urebat in undis,
Tantum perditæ amor tua possunt spicula, rivos.
Ambo udis orti sub rupibus, ubere venæ
Ambo pares, longis insignes cursibus ambo,
Huc fato tulerant se dispare. Mollibus alter
Luxurians ripis, læto cum murmure lymphas
Prata per, & saltus, & olentes floribus hortos
Evolvitur; pictoque argenteus innatat alveo.
At torto sese alter agens pede, sentibus aspris
Heu! lacerum corpus trahit, & vix per scabra saxa
Eluctatur: eunt adjunctæ fletibus undæ.

R. iij